

Studenten moeten hun basisbeurs gaan lenen

Nieuwe studenten in het hoger onderwijs krijgen vanaf september geen basisbeurs meer als gift van de overheid. Ze kunnen dat bedrag voortaan alleen nog lenen. Het wetsvoorstel van onderwijsminister Jet Bussemaker dat dit regelt, kreeg dinsdagavond laat steun van een meerderheid van de Eerste Kamer.

Zoals verwacht steunden de coalitiepartijen VVD en PvdA het plan, evenals D66 en GroenLinks. De vier partijen sloten hierover in mei vorig jaar een akkoord met het kabinet en steunden het ook in de Tweede Kamer.

36 stemmen vóór en 29 stemmen tegen leenstelsel

Uiteindelijk waren tegen middernacht, na een dag lang debatteren, 36 senatoren voor het plan en 29 tegen. Niet alle 75 senatoren waren bij de stemming aanwezig. De twijfelende PvdA-senator Ruud Koole stemde ook voor, nadat Bussemaker zijn grootste zorgen had weggenomen. De toelichting daarop van zijn partijgenote Esther-Mirjam Sent werd door de tegenstanders in de Senaat met hoongelach ontvangen.

Argumenten tegenstanders

Net als eerder in de Tweede Kamer was de tegenstand van CDA, PVV, SP, ChristenUnie, Partij voor de Dieren en de eenmansfractie OSF opnieuw fel. Net als studentenorganisaties hekelen ze vooral de veel hogere schuld die studenten gaan opbouwen. De tegenstanders voorzien dat veel jongeren niet meer gaan studeren, ermee stoppen of vooral een studie kiezen waarmee ze later veel geld kunnen verdienen.

Bussemaker laakt spookverhalen

Maar Bussemaker denkt dat er minder afhakers zijn dan de ongeveer 5500 die het Centraal Planbureau (CPB) heeft voorspeld in de komende twee jaar. Dat komt omdat enkele maatregelen gunstiger uitpakken en nog niet in de CPB-berekening waren meegenomen. Ze laakte opnieuw de spookverhalen over de vele tienduizenden euro's schuld en wees op de goede leenvoorwaarden. Ze gaat nu snel aan de slag om (toekomstige) studenten voor te lichten over de veranderingen.

Maar ook onder de voorstanders bestaan zorgen over de toegankelijkheid van het hoger onderwijs. Bussemaker zal de effecten van het leenstelsel op het gedrag van studenten de komende jaren intensief onderzoeken. Zonodig zal ze bijsturen.

Aandacht knelpunten

Ze zegde ook toe extra aandacht te steken in knelpunten, zoals de overstappers van mbo naar hbo en van hbo naar een universiteit. Met het geld dat door het leenstelsel wordt bespaard, moet de kwaliteit van het onderwijs verbeterd worden. Vooral de tegenstanders denken dat dit niet gaat lukken.